

Žive rijeke

Integrirana strategija obnove rijeka, kao jedan od glavnih rezultata projekta *lifelineMDD*, temeljit će se na znanstvenim istraživanjima riba i riječnih ptica, pronosu sedimenata i klimatskim promjenama. To će postaviti temelje za usklađivanje budućih zajedničkih projekata obnove unutar PRB MDD-a.

Živa suradnja

Međusektorski proces razmjene znanja između upravitelja zaštite prirode i upravitelja vodnim resursima, zasnovan na pilot aktivnostima obnove, povećat će kompetencije institucija i ojačati suradnju između ključnih dionika.

Živa misao

Rijeke simboliziraju različite vrijednosti za zajednicu koja živi u njenoj blizini - ljudsku povezanost s prirodom, zdravljem, ali i osjećaj ponosa jer je rijeka dio kulturne baštine ljudi koji žive u blizini. Primjenom inovativnih pristupa i obrazujući se o temama ekološke povezanosti, zaštite prirode i obnove rijeka, mogu pomoći u uspostavljanju mreže stvarnih zagovornika rijeka u godinama koje dolaze.

PARTNERI NA PROJEKTU

- Svjetski fond za zaštitu prirode Austrija - WWF Austria, Austrija
- Sveučilište za prirodne resurse i primijenjene bioznanosti, Austrija
- Regionalno upravljačko tijelo SO, Austrija
- Ured pokrajinske vlade Štajerske – Odjel 14 Upravljanje vodama, resursima i održivošću, Austrija
- Institut Republike Slovenije za zaštitu prirode, Slovenija
- Općina Velika Polana, Slovenija
- WWF Adria – Udruga za zaštitu prirode i očuvanje bioraznolikosti, Hrvatska
- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije, Hrvatska
- Svjetski fond za zaštitu prirode Mađarska, Mađarska
- Svjetska organizacija za prirodu Adria-Srbija, Srbija
- Pokrajinski zavod za zaštitu prirode AP Vojvodine, Srbija
- Pomgrad - društvo za upravljanje vodama, Slovenija

PRIDRUŽENI PARTNERI

- Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav, Austrija
- Austrijski nacionalni odbor UNESCO-vog Programa „Čovjek i biosfera“, Austrija
- Savezno ministarstvo poljoprivrede, regija i turizma, Uprava I/6 Upravljanje rizicima od poplava, Austrija
- Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja, Zavod za okoliš, Slovenija
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Slovenija
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Muru i gornju Dravu, Hrvatska
- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije, Hrvatska
- Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije, Hrvatska
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Hrvatska
- Javna ustanova Park prirode Kopački rit, Hrvatska
- Zapadno-podunavska uprava za vode, Mađarska
- Uprava Nacionalnog parka Balatonsko gorje, Mađarska
- Državno tajništvo Ministarstva poljoprivrede odgovorno za zaštitu prirode, Mađarska
- Javno poduzeće „Vojvodinašume“, Srbija
- Pokrajinsko tajništvo za urbanizam i zaštitu životne sredine, Srbija
- Ministarstvo zaštite životne sredine Republike Srbije, Srbija
- Bavarsko državno ministarstvo za okoliš, zdravlje i zaštitu potrošača, Njemačka

lifelineMDD

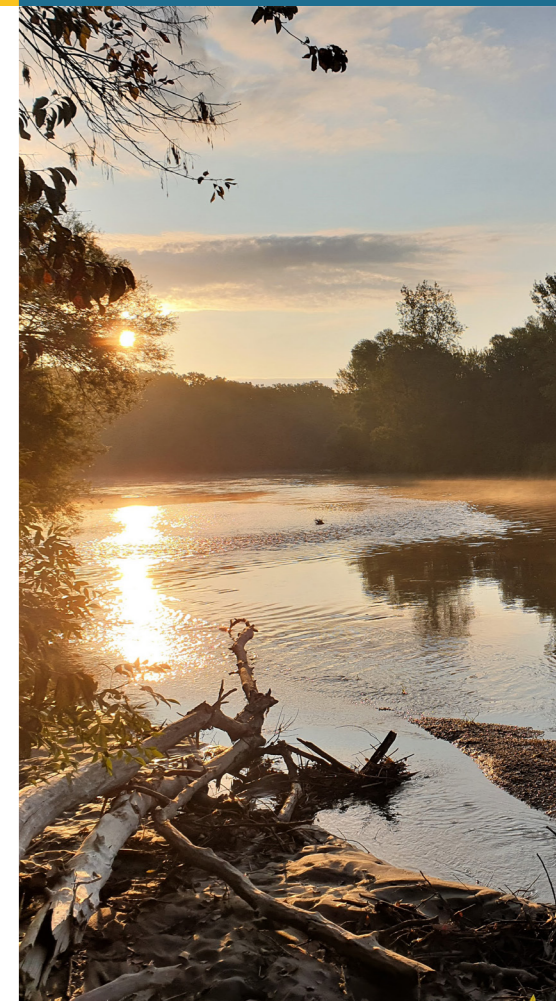
Zaštita i obnova ekološke povezanosti na području riječnog koridora Mura-Drava-Dunav kroz međusektorsku suradnju

lifelineMDD: Međusektorska suradnja za ekološku povezanost na području PRB MDD-a

Jedan od najvažnijih riječnih koridora Dunavskog sliva čini sustav Mure, Drave i Dunava, životna linija ljudi, vrsta i staništa. U toku duljem od 700 kilometara, kroz područje od 930.000 hektara Austrije, Slovenije, Mađarske, Hrvatske i Srbije, sustav spaja jedinstven krajolik budućeg UNESCO-vog Petodržavnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav (PRB MDD). Nakon proglašenja, postat će najveće zaštićeno riječno područje u Europi.

Međutim, uslijed promjena na rijekama nastalih zbog prirodnih procesa i djelovanja čovjeka, povezanost unutar koridora se smanjila. Prema tome, glavni je cilj projekta *lifelineMDD* poboljšati ekološku povezanost kroz međusektorsko partnerstvo i provedbu mjera obnove. Dok je projekt *coop MDD* u sklopu programa Interreg DTP uspostavio suradnju između upravitelja zaštićenim područjima, cilj projekta *lifeline MDD* je unaprijediti navedenu suradnju kroz međusektorsku platformu i zajedničku bazu znanja. Projektom se nadograđuje suradnja, zajedničkom planiranju nadodaje se zajednički znanstveni rad i zajednička provedba probnih terenskih radova.

Federal Ministry
Republic of Austria
Agriculture, Regions
and Tourism

IMPRESSUM

Autori fotografija: G. Šafarek, A. Koren, T. Törnar, M. Podgorelec, B. Erg, P. Rauch, S. Sobočan, M. Dragović, WWF Austria
Produkcija: WWF Adria, 2020.
Dizajn: Tomislav Turković
Naklada: 300 primjeraka
Tisak: JAM-PAK d.o.o.

Projekt „lifelineMDD“ sufinanciran je sredstvima iz Dunavskog transnacionalnog programa Europske unije (fondovi ERDF i IPA). Projekt je počeo 1. srpnja 2020. a trajat će do 31. prosinca 2022. godine. Ukupni proračun projekta iznosi 2,987,789.19 eura, raspodijeljenih između 12 projektnih partnera. Projekt je sufinanciran sredstvima Saveznog ministarstva poljoprivrede, regija i turizma Austrije uz podršku razvoja programa UNESCO-vog Petodržavnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav.

Kontakt: Kerstin Böck, voditeljica projekta, WWF Austria, kerstin.boeck@wwf.at
www.interreg-danube.eu/lifelinemdd
Facebook, Instagram: [lifelineMDD](https://www.facebook.com/lifelineMDD) #lifelineMDD

Projekt je sufinanciran iz fondova Europske unije (ERDF, IPA)

Živa misao

Sudjelovanje lokalnih zajednica u mjerama obnove ključ je uspjeha provedbe. Primjenom inovativnih pristupa, podići će se svijest o važnosti poluprirodnog riječnog krajolika za ljude i prirodu. Lokalne zajednice imat će se priliku **aktivirati za svoje rijeke** i naučiti o dinamici i povezanosti rijeka putem obrazovnih i različitih volonterskih aktivnosti, poput čišćenja strmih obala, uklanjanja obaloutvrda ili drugih aktivnosti u koje će se izravno uključiti.

S druge strane, pristup **edukacija edukatora** osigurava dugoročnu razmjenu znanja uključivanjem nastavnika, osoba koje rade s mladima i okolišnih edukatora u obrazovne aktivnosti. Takav pristup sastojat će se od sadržajnih znanja i iskustava, didaktičkih i pedagoških metoda i instrumenata te će razviti opće vještine vođenja za edukatore.

Prva **PRB MDD-ova Akademija za prirodu** sa sjedištem u ŠKOLI UZ RIJEKU Velika Polana, pružit će lokalnoj zajednici priliku da u prirodi uči o prirodi. Obrazovni program usredotočit će se na bioraznolikost i ekološku povezanost u PRB MDD-u te koristi koje ljudi imaju od njihovog očuvanja.

Petodržavni rezervat biosfere "Mura-Drava-Dunav" (TBR MDD)*

* Države Austrija, Slovenija, Hrvatska, Mađarska i Srbija predale su nominaciju UNESCO-u u travnju 2020. godine

Žive rijeke

Rijeke Mura, Drava i Dunav čine liniju života PRB MDD-a. Ovaj jedinstveni riječni koridor dug 700 kilometara nadaleko je poznat po svojoj bogatoj bioraznolikosti i raznolikim staništima, ali je i pod neizmjernim pritiskom zbog promjena nastalih uslijed djelovanja čovjeka. Da bi se sačuvala ta žila kucavica, potrebna su zajednička rješenja i naponi, poput uspostavljanja prve znanstvene baze podataka iz 5 zemalja.

Kako bi se poduprle upravljačke odluke temeljene na znanstvenim činjenicama i ubrao proces donošenja sporazuma o prekograničnim planovima obnove prirodnog okoliša, izradit će se zajedničke znanstvene studije o biotičkim elementima koji uvelike ovise o zdravom, dinamičnom riječnom ekosustavu (ribe, riječne ptice) i abiotičkim okvirnim uvjetima (pronos sedimenta, klimatske promjene).

Stoga će svi rezultati znanstvenih studija biti sabrani u **objedinjenom izvješću**, obuhvaćajući otkrivene izazove i preporuke rješenja kao osnove za zajedničku **Strategiju obnove rijeka**, predanost znanstveno utemeljenom poboljšanju riječnih ekosustava.

Živa suradnja

Obnova rijeka u prekograničnom riječnom koridoru kao što je PRB MDD može biti izazov, posebno kada je suradnja između različitih sektora, ali i preko granica nedostatna. Stoga je jedan od glavnih ciljeva *lifelineMDD-a jačanje prekogranične međusektorske suradnje* između sektora zaštite prirode i sektora upravljanja vodnim resursima te razvoj integrirane Strategije obnove rijeka PRB MDD-a. Glavni stupovi za njegovo postizanje su zajednički proces učenja, znanstvene studije, pilot aktivnosti i razmjena iskustava.

Tri pilot projekta obnove služe kao poučni primjeri za obostranu razmjenu znanja. Baveći se različitim pitanjima povezanosti i smještenosti u različitim vrstama rijeka, pružaju izvrsne praktične primjere te služe za prekogranično međusektorsko učenje, planiranje i zajedničko nadziranje rezultata na terenu.

Mura u Austriji Poboljšanje ponovnog spajanja starog rukavca

Mura u Sloveniji Proširenje riječnog korita i lateralna mobilizacija sedimenta

Rezervat biosfere „Bačko Podunavlje“ Poboljšanje upravljanja i retencija voda u poplavnim područjima i mrtvicama

Strategija obnove rijeka PRB MDD-a uključuje objedinjeno izvješće znanstvenih studija i **Paket instrumenata za obnovu rijeka**, najsuvremenijih prikladnih mjera obnove za različite ekološke tipove rijeka i sažima zajedničke planove za buduće aktivnosti obnove prirodnog okoliša u području PRB MDD-a.

Kako bi se osigurala dugoročna međusektorska suradnja i uspješna provedba Strategije obnove rijeka PRB MDD-a s ciljem bolje zaštite i obnove ekološke povezanosti u riječnom koridoru, razvit će se potencijalni okvir za **platforme dionika**. Zajedničkim naporima i jačom integracijom dionika u budućnosti, putem formalnih ili neformalnih mreža, cilj je osigurati živu suradnju i nakon završetka projekta.

